

DÖNÜŞTÜR YÖNET (Transform & Conquer)

Tasarım daha kolay hale gelir
Aynı problemin farklı ifade ediliş biçimi
Farklı ifade ediliş biçimine daha önce çözüm bulunmuş

En çok kullanılan Teknik

PreSorting (Önce Sırala)

Nerelerde kullanılıyor?

1. Arama yapılacaksa
2. Orta değer bulunması
3. Tek olan elemanın bulunması (unique)
4. Birçok geometrik problemde
  - a. Noktaların koordinatların sıralanması

PreSorting Kullanarak **Arama**

k değeri A[0-100] aranıyor

- En etkili bir algoritma ile A dizisini sırala
  - MergeSort *kullandığımız varsayalım* En kötü durumda $O(n \log n)$
- İkili aramayı kullan $O(\log n)$
- **PERFORMANS** : $O(n \log n) + O(\log n) = O(n \log n)$

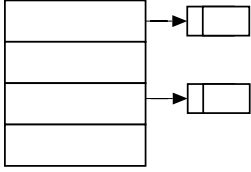
Presortin Kullanarak **Tek olan elemanın bulunması**

Bir kere yapmak yetmiyor, Hepsini diğerleri ile karşılaştırmak gerek

- Etkili bir algoritma ile birdiziyi sırala
  - MergeSort $O(n \log n)$
- Dizide eleman eleman ilerle ve komşulara bak
  - $O(n)$
- **PERFORMANS** : $O(n \log n) + O(n) = O(n \log n)$

Brute Force – Kaba Kuvvet Kullansaydık

- İç içe for döngüsü
  - $O(n^2)$ // Bütün elemanları diğer bütün elemanlar ile karşılaştır.

Daha iyileştiremez miyiz?**HashCode**

- En kötü durum $O(n)$
- Tüm elemanların aynı indisle bulunması

Dizide en sık geçen elemanı bulmak
BruteForce kullanılmış olsa

$$C(n) = (n-1) + (n-2) + (n-3) \dots + 1$$

$$C(n) = \sum_{i=1}^n i - 1 = \frac{(n-1) \cdot n}{2}$$

$$O(n^2)$$

PreSort (Önce Sırala) Kullanılsaydı

rl: O anki seçilen elemanın kaç adet olacağı

rv: O anki seçilen elemanın ne olduğu

PresortMode[$A[0 \dots n-1]$]

A Dizisini Sırala

i = 0; *mf* = 0;

mf En yüksek frekansa sahip eleman

while(*i* < *n*)

n elemanlı dizi

{

rl = 1; *rv* = *A*[*i*];

while(*i* + *rl* < *n* && *A*[*i* + *rl*] == *rv*)

İç içe iki döngü
gibi görülse de
daha az çalışır

{

rl = *rl* + 1;

}

if(*rl* < *mf*)

{

mf = *rl*;

mv = *rv*;

}

i += *rl*;

} **// endwhile**

Analiz

a. Sıralama için	}	$O(\log n)$	// MergeSort
b. Dıştaki while		$O(n)$	// En iyi ve En kötü durum için
c. İçteki while			

Maliyet

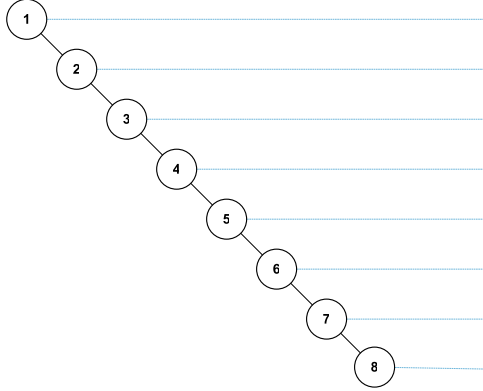
$$O(n) + O(\log n) = O(\log n)$$

Ağaçlar üzerinde PreSort Kullanımı

İkili Arama Ağacı

En kötü durum sıralı olması
Karma dizide eleman aramaya benzer

Yükseklik arttıkça performans düşer
Performans ağacın yüksekliği ile ilgilidir.
 $h = \text{Yükseklik}$ $\log n \leq h < n$

En Kötü Durum	$O(n)$
Ortalama Durum	$O(\log n)$
En iyi Durum	$O(1)$

Her iki durumda da amaç
 $\log n$ 'e yaklaştırmak

1. AVL Ağaçları
2. RBT (Kırmızı Siyah Ağaçlar)

AVL Ağaçları **yüksekliği** baz alır.

Yükseklik;

Çocuğu olmayan kök = 0

Düğümü olmayan ağacın yüksekliği = -1

Bir ağacın **derinliği**
olamaz. // Anlamsız

En uzaktaki yaprağa olan uzaklık

$\text{Yükseklik} = 1 + \text{Max}(\text{sol}, \text{sağ})$

AVL Ağaçları

Denge Bozulduğu an dengeyi sağlar

1. Yaprak ve kök olmayan her düğüm mutlaka bir kardeşi olmalıdır.
2. Kardeşlerin yükseklikleri eşit veya en fazla bir (1) fark olmalıdır.

Bu iki koşulu
sağlayan her
ağacın **AVL**
Ağacıdır

Dengesiz bir ağaç; hafif yada ağır diye nitelendirilebilir.

Kök Ağırdır // Bir kardeşi olmayacağı için ağırdır

Hafif Düğüm // Kardeşin yüksekliği daha fazla ise düğüm hafiftir.

Hafif olmayan
her düğüm
Ağırdır

Bir düğüm **solAğır** $\rightarrow \text{yükseklik}(\text{sol}) > \text{yükseklik}(\text{sağ})$

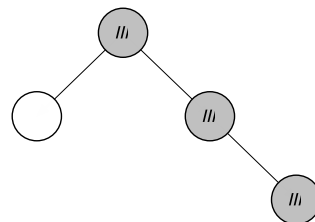
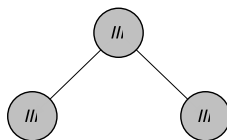
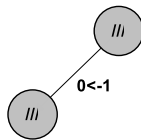
Bir düğüm **sağAğır** $\rightarrow \text{yükseklik}(\text{sağ}) > \text{yükseklik}(\text{sol})$

Ağır Düğüm

Hafif Düğüm

AVL Ağaçlarında; Tek dönüş veya çift dönüş yapılarak denge sağlanıyor

Eğer $yükseklik(sol(d)) = yükseklik(sağ(d)) + 2$

Eğer $yükseklik(sol(sol(d))) = h + 1$ ise

Sol çocuk üzerinde **tek** dönüş yapılacaktır

Eğer $yükseklik(sağ(sol(d))) = h + 1$ ise

Sol çocuk üzerinde **çift** dönüş yapılacaktır

Eğer $yükseklik(sağ(d)) = yükseklik(sol(d)) + 2$

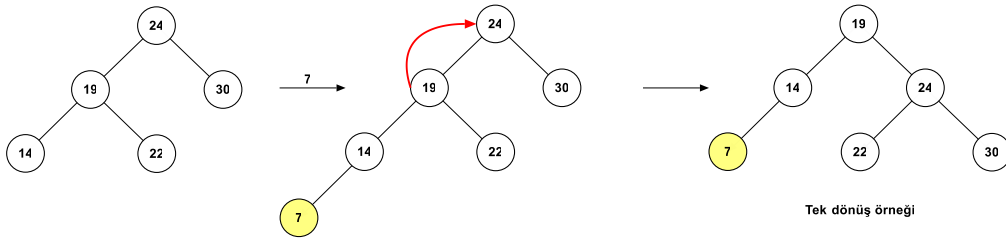
Eğer $yükseklik(sağ(sağ(d))) = h + 1$ ise

Sağ çocuk üzerinde **tek** dönüş yapılacaktır

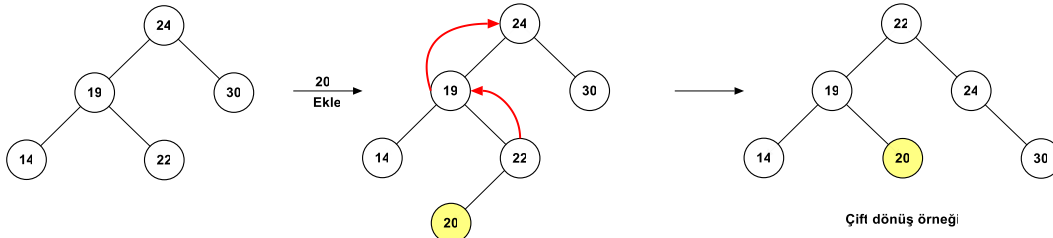
Eğer $yükseklik(sol(sağ(d))) = h + 1$ ise

Sağ çocuk üzerinde **çift** dönüş yapılacaktır

Örnek

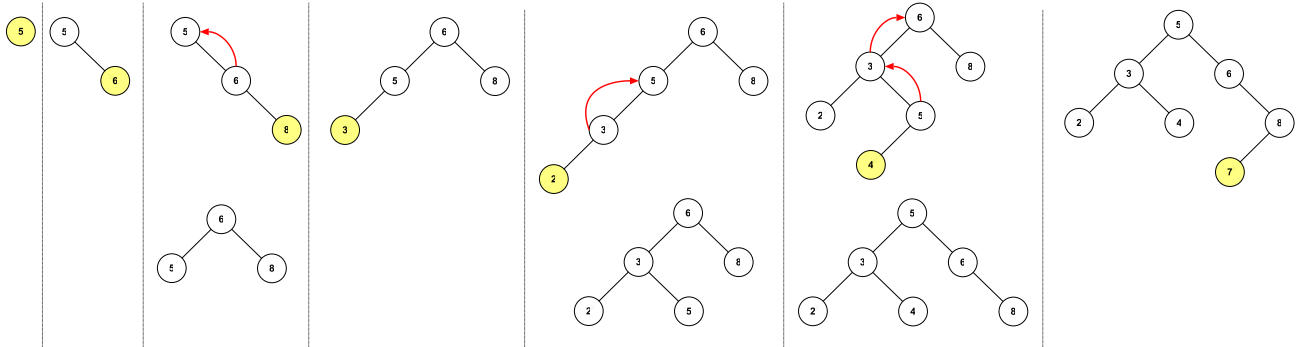

Örnek

Örnek

5-6-8-3-2-4-7

AVL Ağacı Analizi

Arama-Ekleme $O(\log n)$

Silme $O(\log n)$

Dengeleme sabiti

// Çok karmaşık olmasına rağmen

// Bir c sabiti kadar yavaşlatır

AVL Ağacı Dezavantajları

- Dengeleme (Sık Yapılması)
- Karmaşıklık

RBT (Kırmızı Siyah Ağaçlar)

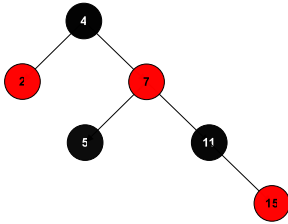
AVL'de eleman silindikten sonraki dengeleme işlemi bizi başka arayışlara yönlendiriyor!

Kırmızı-Siyah Ağaçlarda güncelleme işlemi $O(1)$ 'i garanti ediyor

RBT Özellikleri

- Kök her zaman siyahtır
- Eğer bir düğüm **kırmızı** ise çocukları **siyah** olmalıdır
- Yaprakları köke giden her yolda aynı sayıda **siyah** düğüm vardır.
- Bu şartları sağlayan ağaç Kırmızı-Siyah Ağaçtır

Örnek

Teorem

k adet anahtara sahiptir

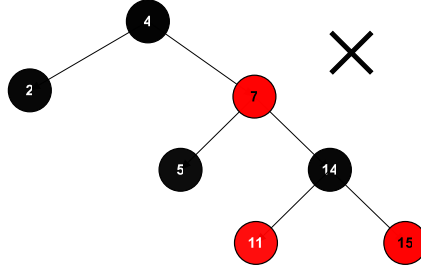
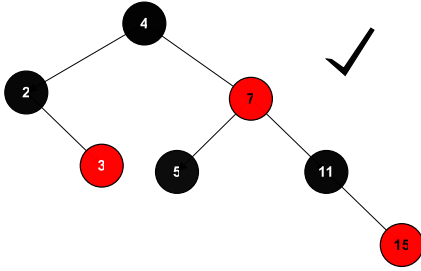
k adet anahtara sahip bir RB ağacının yüksekliği $h \leq 2 \log(k+1)$

$h = \text{Yükseklik}$

Ekleme işlemi

Yeni düğüm **kırmızı** olarak eklenir

Eğer kural bozulursa renk değiştir veya döndür

Derinlik Farkı ≤ 2 olduğunda sağlıyor

Herhangi bir düğüm **arama işlemi**

$O(\log n)$

Bir düğümün eklenmesi

$O(\log n)$

Bir düğümün silinmesi

$O(\log n)$

Dengeleme

$O(1)$